

11.05.2026

Dobra literatura przyciąga ludzi. Spotkanie z Ariko Kato

Polonistyka jako odrębna dyscyplina akademicka funkcjonuje w ograniczonym zakresie w Japonii, a specjaliści od języka i literatury polskiej są raczej rozproszeni po różnych jednostkach. Studenci w Japonii mogą wybrać lektorat z języka polskiego, ale jest on postrzegany jako trudny do nauczenia się przez Japończyków, głównie ze względu na odmiennność systemów językowych i trudności fonetyczne. Kluczowe problemy to: odmiennność struktur gramatycznych, trudności z oddaniem poetyckości, konieczność wyjaśniania kontekstu historyczno-kulturowego. W związku z tym, jak zauważa Rozmówczyni, najtrudniejsze jest tłumaczenie poezji. Wynika to ze szczególnego uwrażliwienia na relacje między słowami występującymi obok siebie. Tłumacz musi zastanowić się nad efektem, jaki kolejność słów wywołuje u czytelnika, oraz odtworzyć go w systemie języka, na który przekłada tekst.

Pani Profesor planuje dalsze tłumaczenia, w tym dzieł kobiet, aby promować różnorodność perspektyw. Zajmuje się tematyką Holokaustu i pamięci o wojnie, porównując perspektywy japońską i polską. Literatura wojenna i antywojenna pomagają japońskiemu społeczeństwu zmierzyć się z traumą wojenną. To jest ważna tematyka, ale z czasem zapomina się o wojnie, coraz mniej o niej mówi, bo jej perspektywa oddala się wraz z kolejnymi pokoleniami. Równocześnie istnieje presja społeczna i polityczna, by unikać tematu wojny, zwłaszcza kwestii Japonii jako agresora. Z drugiej strony uwidacznia się nowa tendencja w podejmowaniu tematyki wojennej: przedstawić doświadczenia wojny z punktu widzenia "zwykłego człowieka", na przykład z dziewczyny, która mieszkała w Hiroshimie. Japończycy chętnie sięgają w ostatnim czasie po literaturę feministyczną, zwłaszcza - co ciekawe - pochodzącą z Korei Południowej, w której silnie rozwija się ten nurt. W opinii Pani Profesor trend może wpłynąć pozytywnie na myślenie społeczeństwa japońskiego oraz sprzyjać wzajemnemu zrozumieniu.

Pani Profesor regularnie odbywa w Warszawie wizyty i staże naukowe. W czasie ostatniego pobytu udało nam się spotkać w Pałacu Staszica i przeprowadzić interesującą rozmowę.

dr Ariko Kato - profesor w Katedrze World Liberal Arts Uniwersytetu Studiów Międzynarodowych w Nagoi (Nagoya University of Foreign Studies, NUFS) w Japonii. Literaturoznawczyni, kulturoznawczyni, polonistka, tłumaczka literatury polskiej.

Stopień doktora uzyskała na Uniwersytecie Tokijskim w 2010 roku. W 2010-2014 pracowała jako Assistant Professor na Uniwersytecie Tokijskim, a od 2014 pracuje w NUFFS. Zajmuje się literaturą polską XX wieku (awangarda, Lwów i okolice, fotomontaż jako gatunek graniczny między literaturą a sztuką) oraz pamięcią o drugiej wojnie światowej w literaturze i sztuce w perspektywie komparatystycznej (m.in. rola fotografii). Autorka m.in. książki *Bruno Schulz, modernista z Drohobycza. Księga, obraz, tekst* (Warszawa 2023), tłumaczka na język japoński *Medalionów* Zofii Nałkowskiej oraz *Akacje kwitną* Debory Vogel.

Więcej informacji o działalności dr Aiko Kato na stronie internetowej: <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/people/ariko-kato,51113/details>.

dr Piotr Bordzoł - adiunkt w Zespole Edytorstwa Naukowego Tekstów II Połowy XIX Wieku w Instytucie Badań Literackich PAN, Zastępca Redaktor naczelnej "Biuletynu Polonistycznego".

Uniwersytet Tokijski: <https://www.u-tokyo.ac.jp/ja/index.html>

Uniwersytet Studiów Międzynarodowych w Nagoi: <https://www-e.nuffs.ac.jp/>

**Seria podcastu
"Spotkania
Biuletynu",
zatytułowana
"Polonistyka
zaangażowana",
realizowana jest**

w ramach projektu "Polonistyka wobec wyzwań współczesnego świata". Dofinansowano ze środków budżetu państwa w ramach programu Ministra Edukacji i Nauki pod nazwą „Nauka dla Społeczeństwa II” (numer projektu: NdS-II/SP/0264/2024/01).

Strona internetowa projektu: <https://biuletynpolonistyczny.pl/pl/projects/polonistyka-wobec-wyzwan-wspolczesnego-swiata,1851/details>

Intro i outro

Muzyka: Piotr Lakwaj, czyta Aldona Brycka-Jaskierska

Producent: Torba reportera i podcastera

Identyfikacja wizualna: Klaudia Węgrzyn

Media społecznościowe "Biuletynu Polonistycznego":

<https://www.facebook.com/BiuletynPolonistyczny/>

https://twitter.com/B_Polonistyczny

<https://www.youtube.com/@biuletynpolonistyczny8801/>

<https://www.instagram.com/biuletyn.polonistyczny/>

<https://biuletynpolonistyczny.pl/>
biuletyn.polonistyczny@ibl.waw.pl
#BiuletynPolonistyczny #Geopolonistyka #PolishStudies
#Polonistykazaangazowana

Linki:

- https://youtu.be/3mOFKs-utvI?si=KL0Qkhc81Fost_S-
- <https://www.spreaker.com/episode/dobra-literatura-przyciaga-ludzi-spotkanie-z-ariko-kato--71948571>
- <https://open.spotify.com/episode/6AP7IHTxytnIRAIOnjv8Q4>

Słowa kluczowe: podcast, Polonistyka zaangażowana, Geopolonistyka, polonistyka japońska, Japonia

Rozmówca: Ariko Kato

Rozmówca: Piotr Bordzoł